

Tanmateix ara m'adono que degué haver-hi una influència encara més forta, la dels fr i oc. *surjeter*, *-jetà*, i *surjet*, puix que eren i són termes de costura, i si no signifiquen exactament el mateix que 'sargir, -it', no s'hi acosten gaire menys que un ou d'oca a un de gallina, car el *surjet* és el sargit que es fa per aplicar un pedaç («couture à deux morceaux d'étoffe, appliqués l'un sur l'autre, bord à bord»), i *surjeter*, i oc. *surjetà*, són «coudre en surjet»; *surjeter* com a «terme de couture» ja consta en l'any 1669 en francès, però degué tenir aquest sentit des de força abans, car en el de «jeter par dessus» aquest deriv de *jeter* ja es troba en escrits des del S. XIII, i *surjet* consta des de 1393 (potser ja llavors en costura, car no és fàcil un sentit abstracte en un postverbal així) Altrament, sé que ja a França, almenys en el Midi, ja es va produir l'acció d'un mot sobre l'altre parònim, car en parlats gascons *surjet* esdevé perfecte sinònim del nostre *surgit*, segons la definició que en trobo a Saint Gaudens. «espèce de couture où chaque point d'aiguille traverse deux étoffes appliquées bord à bord» (Dupleich, *Dict Patois-Fr*, St G 1849, p 129a); i a Provença veiem la influència recíproca de la A de SARCIRE i cat *sargir*, sobre el derivat occità de *jetà* 'gitar', com sigui que el *TdF* dona *surjetà* i *surjet* com a variants de *surjetà*, *surjet*; i en fi, sembla que en aquest substantiu ja s'ha consumat la fusió dels dos termes, donant una forma en *-it*, com la catalana, car Mistral hi afegeix *surjit* com a propi del seu dialecte personal, el rodanès És possible encara que no ens en informi la lexicografia de la llengua d'oc, tan pobre en matèries tècniques i casolanes, que el mot sigui tan antic en occità com en francès, car *sor* o *sur* en lloc de *sobre* i *sobre-* no són estranys a la llengua dels trobadors (en els quals es troba tant *sorpendre* com *sobrependre*, *PDPF*), i en ells *jeter* no està menys estès que les variants *jachar*, *jtar* etc

El canvi de *sarcir* en *sargir/surgir/zurcir* en les llengües hispàniques es degué fer, doncs, sobretot per influència de la *couture* francesa i de les *costurieras* ocitanes, si bé la de SURGERE, en els termes admesos per Spitzer i pel meu *DCEC*, hi degué contribuir. Seria un cas de contaminació progressiva, en uns casos limitada a la g per c, en altres consumada, fins a la vocal i tot.

DERIV : *Sargidor* [*sartsidor*, 1299, supra]; *-dora* [*cerçidora*, c. 1390, Aversó, 348 19, *surg-*, *DTo*] *Sargidura*: «si l'aura venut per bo --- e l drap serà tynat de la peça --- lo drapèr és tengut --- al comprador per les *sarcidures* o per plapes --- de l'exar e de retre del preu, a coneguda dels sartres o de drapers», *CostTort.* (Ol., 411); *cerçidura* (Aversó, 349.51). *Sargit* [*sarçid*, FebrCard]. *Resarcir* [S. xv, *Ardits*], cultisme poc usat en català, on és més comú i àdhuc preferible *rescabalar*; *resarciment* [Lacav.].

¹ Estranya forma aqueixa *gu*, i que no trobo confirmada a les altres illes, car a Menorca es diu *sarzi* segons Moll (*AlcM* i *Gram Hist*, § 136), i en efecte FebrCard. s'aparta del seu model Belv. consignant «*sarzur*: *surcir*, *zurcir*, *ravauder*» junt amb els

derivats *sarçidura* i subst *sarzit* És veritat que en el *Folk Men* llegim en una dita popular «guardè't d'aigo qui no corre, - qu'en-ne corre, fa *sarguís*» (que no explica, i, p 279, si no és indirectament posant-li al costat «d' d'a qui no corre - i de gat qui no meula»), però això no sé què és; el sentit implica 'fa destrossa' o cosa així: potser 'deixa rovina, terregada, fullam i terra barrejats?' (però *sarga* 'sàlic' és estrany a les Illes); potser un ús figurat de *sargir* implicat 'obliga a fer adobs, reparacions?' Per explicar-nos aquesta *g*, no *ž*, no sé en què pensar (si no és que la variant *sarja/sarga* per a un teixit l'hagués provocada per etim pop, cosa bastant forçada) Però no ens fiem d'aqueixa dada de Camps Merc, car tot i que en el seu llibre no s'hi veuen err tip, aquí n'hi podria haver una, i podria estar per *sargat*, que justament vol dir 'desgast' a Menorca (veg XARAGALL)

Sargomargo, V. sal *Sarguer*, *-guera*, *-guerar sargués*, *sarguessar*, *sargueta*, *sarguetal*, V *sarga* (SALZE) *Sarguis*, V. *àrguens Sargunyol*, V *sang Sargussa*, V. *sargantana Sària*, V *sària*

SARIGA, animal bolivià, extret de *zarigüeya* que ve del guaraní *sarigüeyá*

SARJA, abans més aviat *sarga*, encara no oblidat pertot; mot germà del fr. ant *sarge* (del qual fou llevat el nostre *sarja*), oc. i cast. antics *sarga*, cast *xer-ga* (avui JERGA), noms de la *sarja* i altres classes de tela, ja SARICA algun cop en llatí tardà; origen insegur però probablement alteració del ll. sÈRICA 'draps teixits de seda', dels quals sembla també manlleu l'ar. ant. *sáraq* □ 1.ª doc. *sarga*, 1286; *sarja* S. XVII, i en un altre sentit S. xv

«Unam cotam meam de *sarga* d'Irlanda» 1286, *InvLC*; «22 cannas et mediam de *sargua* de Cams, cotonada; --- de *sargua* staminis prima de Cams, --- *sarga* stricta nigra de Sen Denis ---», 1307 (RLR iv, 379); l'*InvLC* registra també «no gaus tè<n>yer negun drap, adobar a blau, si doncs no era *sarga*» ja des d'aquesta data, i 7 o 8 vegades fins a 1420 *AlcM* dona altres quatre cites, de 1450 a 1517; en algunes de les quals figura com a roba negra de dol; igual que en la següent, que ens el mostra en rima, assegurant el timbre de la vocal i de la g: «Cobre t de una trista *sarga*, / rossegant la negra mante, / sia lo teu nom 'amarga': / puys la vida no és larga / ab dolor plora y cante» que cita JMBover (*BiEscrBal* II, 340 2 6) de N. (?) Salcet, també S. xv També apareix de vegades com a nom d'un tapís, citat de textos antics dos cops, per Milian, *Morella y su comarca*: a la p. 35 es tracta de «dos grandes *sargas* pintadas en 1497».

⁵⁵ La forma *sarja*, la que modernament hem sentit sovint en el Princ. i sembla ser bastant general pertot (l'altra la dona *AlcM* com a supervivent en algun punt del mall, ross. i val), no sembla estar documentada amb grafia clara fins al S. XVII, en què la registra Lacav. (i *DTo* 1767) i se'n cita un cas en els *Capitols*